



HVAD VIRKSOMHEDERNE SELV SIGER

# **Gode erfaringer med EUX- tømrerlærlinge**

Der er mange gode grunde til at overveje en EUX'er  
næste gang, I skal ansætte en tømrerlærling.



benjensen spine- & erectiefirma  
benjensen.eu 97 21 69 88  
Lars Mortensen



# **Motiverede. Ansvarlige. Initiativrige. Modne.**

EUX-tømrere er attraktiv arbejdskraft – men det kan være svært at finde en læreplads, og nogle lærlinge må begynde deres hovedforløb i skoleoplæring.

Dét skal der gøres noget ved, for virksomhederne har mindst lige så meget brug for dygtige faglærte unge, som de unge har for virksomhederne.

Her fortæller fire forskellige virksomheder, hvordan de oplever hverdagen og virkeligheden med EUX-tømrerlærlinge, og hvorfor der er gode grunde til at have EUX i tankerne næste gang, I skal ansætte en tømrerlærling.



### **Morten Røndbjerg Nielsen**

Direktør i byggefirmaet Sanitec ApS,  
Vandel ved Billund

Ansatte: 10  
EUX-tømrerlæringer: 1-3

## **”Jeg er et levende eksempel på, at man ikke behøver at være en kæmpe virksomhed”**

Jeg har kun haft lærlinge fra EUX, og det er helt tilfældigt. Jeg havde svært ved overhovedet at få lærlinge, så da skolen foreslog at prøve nogle fra EUX, gjorde jeg det. De to første lærlinge har kørt forskudt af hinanden – mens den ene var på skole, var den anden her – og det har fungeret rigtigt fint. Nu er de begge udlært. Den ene er fortsat som svend hos mig, mens den anden vil læse videre, og så har jeg en tredje, der bliver færdig til sommer.

Der sidder et godt hoved på EUX’erne. De er selvstændige og lærenemme og sætter sig ind i tingene. De har lettere ved at forstå fx tegninger, og når de har fået noget at vide én gang, så husker de det og kan selv. De viser interesse for opgaverne og er motiverede, og jeg tror, det skyldes, at de har mange muligheder bagefter.

Nogle siger, at EUX-læringer er dyre, men det synes jeg ikke. Jeg får lønrefusion, og når de er på arbejde for mig, bidrager de til virksomheden, fordi de tager fra og er en super hjælp for svendene. Jeg er et levende eksempel på, at man ikke behøver at være en kæmpe virksomhed for at tage EUX-læringer.

**”Der sidder et godt hoved på EUX’erne. De er selvstændige og lærenemme og sætter sig ind i tingene.”**

## ”Det er fedt at være i lære et mindre sted”

Jeg kan godt lide at arbejde med mine hænder, så jeg vil gerne have en uddannelse, der varierer mellem boglige og praktiske fag. Derfor valgte jeg EUX. Jeg får huen og kan læse videre, men jeg kan også tage et arbejde. Det er godt at have mulighed for begge dele. Lige nu håber jeg på at kunne blive her i Sanitec.

Det er fedt at være i lære et mindre sted. Her får man lov til at prøve en masse forskellige opgaver, og man får også et tæt og mere personligt forhold til de andre ansatte. Jeg tror, at arbejdsgiverne får meget ud af os EUX-lærlinge. Vi er motiverede og brænder for både håndværket og den boglige del, og vi gør vores bedste begge steder.

### **Emil Kyed, 21 år**

4. hovedforløb, EUX-tømrer,  
Syddansk Erhvervsskole

Læreplads: Sanitec ApS,  
Vandel ved Billund



### **Et stort potentiale i EUX**

# 45 %

af de unge på EUX ville have valgt gymnasiet, hvis EUX ikke havde eksisteret.

# 85 %

af oplæringsvirksomhederne er tilfredse eller meget tilfredse med deres EUX-lærlinge.

# 34 %

af EUX-lærlingene på de tekniske erhvervsuddannelser kan ikke få en læreplads og ender i skoleoplæring. For EUD-lærlinge på de tilsvarende uddannelser er tallet 25 %.

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2021

# ”Det er som at have efterskoleelever – de er motiverede og kan meget selv”

Den største ulempe ved EUX er, at vi skal undvære vores lærlinge i 19 uger ad gangen, når de er på skole, men det skyldes, at de får kontrakt samtidig og derfor ryger på skole i samme perioder. Omvendt er det positive, at EUX-lærlinge er som at have efterskoleelever. De er motiverede og kan meget selv, og det er min fornemmelse, at de ikke er pålagt uddannelsen hjemmefra. De har selv valgt, og de fleste har nok også en plan om at læse videre, så de er meget interesserede i at lære noget.

Vores EUX'ere er typisk et år eller to ældre end EUD'erne, og det kan man godt mærke. De helt unge har tit mange fluer i hovedet. Ellers er der ikke den store forskel. De er lige dygtige til det praktiske, men EUX'erne bidrager med en større motivation og har måske også lidt mindre fravær.

Overordnet handler det om at få uddannet dygtig arbejdskraft til branchen, og det er EUX-uddannelsen med til. Og ja, lærlingene koster lidt ekstra, men til gengæld er de tit lidt mere modne, og de fleste af dem kan altså godt køre selv de sidste år. I sidste ende går det nogenlunde lige op.

## Gert Jensen

Tømrerformand i byggefirmaet  
Ove Larsen A/S, Vejle

Ansatte: 59  
EUX-tømrerlærlinge: 6-8



**”Og ja, lærlingene koster lidt ekstra, men til gengæld er de tit lidt mere modne, og de fleste af dem kan altså godt køre selv de sidste år. I sidste ende går det nogenlunde lige op.”**



**Lucas Thorndal Jensen, 19 år**

1. hovedforløb, EUX-tømrer,  
Syddansk Erhvervsskole

Læreplads: Ove Larsen A/S,  
Vejle

## **”Hvis jeg vil noget andet eller får en arbejdsskade, skal jeg ikke begynde helt forfra”**

Det er tidligt i livet at skulle vælge en bestemt vej, og jeg tog EUX for at holde mine muligheder åbne. Lige nu er jeg glad for mit valg og har umiddelbart ikke behov for at læse videre, men man ved jo ikke, hvad der sker. Hvis jeg om 5-10-15 år gerne vil noget andet, eller hvis jeg får en arbejdsskade, skal jeg ikke begynde helt forfra.

Det fedeste ved uddannelsen er, når det boglige kan bruges i praksis. Jeg har glædet mig til at komme i lære og til den tømrer-relaterede teori i undervisningen. Vi

har travlt på skolen, og derfor arbejder vi effektivt og koncentreret. Mange er meget motiverede, og vi holder snuden i sporet, fordi vi forstår, at vi er nødt til at gøre os umage, hvis vi vil nå vores mål. Jeg er også ivrig efter at bevise, at jeg som EUX'er godt kan finde ud af det praktiske, selvom jeg er meget på skole.



### **Kim Farcinsen**

Adm. dir. i tømrer- og snedkerfirmaet Bent Jensen A/S, Herning

Ansatte: 88  
EUX-tømrerlærlinge: 4-6

## **”Arbejdserfaringen er guld værd”**

Vi har haft EUX-lærlinge længe – de første har været udlært i 3-4 år. Til at starte med var det irriterende, at de var på skole så lang tid ad gangen, men det har vi lært at indrette os efter, og nu er der kommet et halvt års ekstra oplæring, så vi har dem i lang tid. Vi forsøger også at ansætte dem forskudt, så de ikke skal på skole på samme tid.

I det praktiske fungerer vores EUX’ere fuldstændigt som vores EUD’ere. De laver det samme, og vi gør ingen forskel. Økonomisk er det også stort set det samme.

De to sidste, vi har udlært, er begge blevet her, men ellers læser de fleste videre, og dér er den arbejdserfaring, de får hos os, guld værd. Og det kan jo godt være, at de en dag vender tilbage til os som erfarne byggeledere eller konstruktører eller andet. Vi har efterhånden udlært 100 lærlinge, og det er klart min erfaring, at de unge – uanset om de har den ene eller anden uddannelse – har godt af at komme ud og se noget andet i et par år, når de er færdige. Det skal man ikke være så bange for, og de kan jo altid komme tilbage.

Min anbefaling til andre tømrermestre er, at de skal prøve at tage en EUX-lærling og se, hvordan det fungerer. Der er ikke noget problem i det, og det er da bedre, at vi får uddannet arkitekter eller ingeniører, der kender virkeligheden gennem en EUX, end nogen, der har læst sig til det hele.

**”Min anbefaling til andre tømrermestre er, at de skal prøve at tage en EUX-lærling og se, hvordan det fungerer. Der er ikke noget problem i det.”**



## ”Hvis jeg kun var interesseret i de boglige fag, havde jeg jo valgt gymnasiet”

# 8 %

På bygge- og anlægsområdet har kun 8 % af EUX-lærlingene planer om at læse videre med det samme, når de er udlært.

# 18 %

Gennemsnittet for alle EUX-uddannelser er 18 %.

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2021

Da jeg søgte læreplads, cyklede jeg ud til Bent Jensen en morgen, da de åbnede kl. 7. Jeg tror, det betød noget, at jeg ikke bare ringede. For mig var det vigtigt at præsentere mig selv – altså, at overbevise dem om at vælge mig som den person, jeg er, og ikke fordi jeg tager en EUX.

Jeg søgte med vilje en stor virksomhed, fordi chancen for at få en plads er større, men jeg har også klassekammerater, der er ved små mestre.

En EUX-lærling tager ansvar og brænder for sin uddannelse – både den praktiske og boglige del. Hvis jeg kun var interesseret i de boglige fag, havde jeg jo valgt gymnasiet. Jeg vil gerne frem i verden og dygtiggøre mig inden for det, jeg bliver præsenteret for, og jeg vil gerne gøre det godt.



**Anna Sofie Simonsen, 19 år**  
3. hovedforløb, EUX-tømrer,  
Herningsholm Erhvervsskole

Læreplads: Bent Jensen A/S,  
Herning

### **Claus Løvgreen**

Produktionsdirektør, Tømrer- og snedkermester Børge Nielsen A/S, Hillerød

Ansatte: 150

EUX-tømrerlærlinge: 3-4



**”EUX’erne trækker ikke et tungere læs, men de har en god forståelse for opgaverne”**

I Nordsjælland er EUX-forløbet blevet ændret, så skoleforløbene ligger forskudt. Før har vi haft 2-3 på skole på samme tid, og det var et irritationsmoment. Nu kan vi langt bedre planlægge os ud af det. Jeg ser ændringen som en kæmpe fordel – især for mindre virksomheder, hvor det kan være næsten umuligt at undvære en lærling i 19 uger ad gangen.

Afhængig af sæsonen beskæftiger vi 14-18 lærlinge, og vi tilstræber at have hele paletten: EUD’ere og EUX’ere, snedkere og tømrere. I gennemsnit har vi 3-4 EUX-tømrerlærlinge ad gangen.

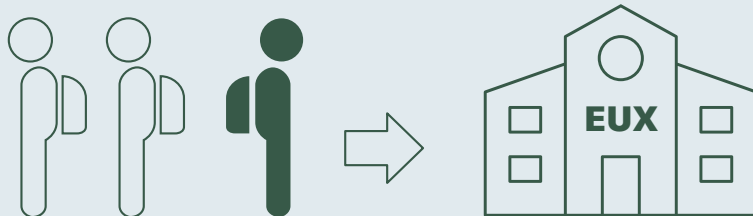
Der er en fordel i at få mere boglige drenge med ombord side om side med dem fra den almindelige tømreruddannelse. De har forskellige styrker, og de er gode til at supplere og hjælpe hinanden. Det er ikke, fordi EUX’erne trækker et tungere læs i forhold til EUD’erne, men de har en god forståelse for opgaverne og et bedre indblik i processer og aktivitetsrækkefølger.

EUX’erne er lidt mere modne og afklarede. Mange ved, hvad de vil bagefter, og i vores tilfælde er det nok omkring halvdelen, der læser videre. Grundlæggende vil vi meget gerne beholde vores lærlinge, men de er så unge, og vi forstår, hvis de gerne vil prøve noget andet.

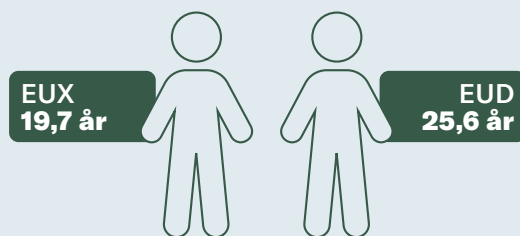
Omvendt ser vi det også som en god forsyningskæde. Når vi sender en dygtig EUX’er videre ud i verden, ender han måske som rådgiver et sted. På den måde får vi ambassadører rundt om på tegnestuer, i ingeniørvirksomheder m.v. Vi har jævnligt forretninger med nogle, vi tidligere har haft ansat – også dem, der er blevet selvstændige.

**”De har forskellige styrker, og de er gode til at supplere og hjælpe hinanden.”**

# En attraktiv erhvervsuddannelse



Hver tredje, der søger ind på en erhvervsuddannelse efter folkeskolen, søger i dag en EUX.



Gennemsnitsalderen på EUX er 19,7 år og dermed især en vej, de unge vælger efter 9. eller 10. klasse. Gennemsnitsalderen på EUD er 25,6 år.



Det politiske mål for 2025 er, at 30 % af afgangseleverne fra folkeskolen vælger en erhvervsuddannelse. I 2021 var tallet 19,9 %.

Kilde: Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG) og Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), 2021

# 5 gode grunde til at tage en EUX-tømmerlærling

1

## **Fokus på oplæringsvirksomhedernes behov**

EUX-forløbet bliver løbende forbedret. Bl.a. er læretiden på EUX-tømmer blevet forlænget med et halvt år, så lærlingene er i virksomhederne i længere tid. Flere og flere erhvervsskoler opretter også forskudte forløb, så virksomheder med flere lærlinge kan sende dem på skole på skift og ikke skal undvære dem alle på én gang.

2

## **De unge vælger aktivt håndværket til**

Mange unge vælger EUX, netop fordi de gerne vil ud i virkeligheden og lære et håndværk samtidig med, at de får en studentereksamen. Håndværket er altså et aktivt tilvalg, og det smitter positivt af på de unges motivation og mindset som lærlinge.

3

## **Selvstændige og strukturerede lærlinge**

EUX-tømmere får en grundig forståelse for moderne byggeri og energirigtige byggeløsninger, og de gymnasiale fag giver dem viden om fx planlægning af arbejdet og gennemførelse af byggeprojekter. Det lærer dem en selvstændig og struktureret tilgang til opgaverne.

4

## **Ingen særbehandling**

Det kræver ikke mere af oplæringsvirksomheden at have en EUX-tømmerlærling ansat i forhold til en lærling fra den almindelige erhvervsuddannelse. Håndværksmæssigt skal de lære præcis det samme.

5

## **EUX kan konkurrere med gymnasiet**

EUX-uddannelsen tiltrækker og fastholder dygtige unge, der ellers ville have valgt gymnasiet. Hver tredje, der søger ind på en erhvervsuddannelse efter folkeskolen, søger i dag en EUX. Derfor er det afgørende at sikre lærepladser nok.

Udgivet af Det Faglige Udvalg for Træfagenes Byggeuddannelse i samarbejde med en række erhvervsskoler.

Byggeriets Uddannelser  
Bygmestervej 5, 2.  
2400 København NV  
Telefon: 35 87 87 87  
E-mail: bygud@bygud.dk

